

საქართველოს გამოწვევა პანდემიის COVID-19 პირობებში

ლია ჩარეიშვილი

ევროპის უნივერსიტეტის პროფესორი

საქართველოს მთავრობას, 2020 წლის 6 იანვარს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ წარედგინა ინფორმაცია, ჯერ კიდევ უცნობი ვირუსის, ჩინეთში მიმდინარე ეპიდემიის შესახებ, რასაც საქართველოს მთავრობის მხრიდან მოჰყვა მყისიერი და კონკრეტული ღონისძიებების შემუშავება. აგრეთვე, სხვა ქვეყნების პრაქტიკის შესწავლის დაწყება და მათ გამოცდილებაზე უწყვეტი დაკვირვება. მსოფლიოში COVID-19-ის ფართოდ გავრცელების პირველივე დღეებიდან, საქართველოს ხელისუფლებამ დაიწყო ბრძოლა ორი მიმართულებით - მოქალაქეების ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის და ეკონომიკის გადასარჩენად.

2022 წლის 20 იანვრის მდგომარეობით, კოვიდ-19-ით დადასტურებული შემთხვევების რაოდენობა საქართველოში არის 1 021 943, გამოჯანმრთელდა - 946 255 (93.0%), გარდაიცვალა - 14 582 (1.43%), ავრილების რაოდენობა - 2 635 602 კაცი.

კოვიდ-19-ის გავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე, რაც შეიძლება ნაკლები დანაკლისით რომ წარმართულიყო, საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ეკონომიკური საქმიანობის ფუნქციონირების და შეზღუდული ეკონომიკური აქტივობების სწრაფად და უსაფრთხოდ განახლების მიზნით, შეიქმნა სამუშაო ადგილებზე ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პრევენციის თაობაზე დეტალური რეკომენდაციები სხვადასხვა სექტორის მიხედვით. აღნიშნულმა აქტივობამ, მნიშვნელოვნად შეუწყო ხელი ქვეყნის ეკონომიკის გაჯანსაღების პროცესებს.

საკვანძო სიტყვები: მოსახლეობა, ჯანდაცვა, კოვიდ 19, სტატისტიკა, ადმინისტრირება

2019 წლის 31 დეკემბრიდან ახალი კორონავირუსით (SARS-CoV-2) გამოწვეული დაავადება (COVID-19) სწრაფად გავრცელდა მთელს მსოფლიოში მას შემდეგ, რაც ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში (შემდეგში - ჩინეთი), ჰუბეის პროვინციის ქალაქ ვუჰანში ვირუსის პირველი შემთხვევები დაფიქსირდა. 2020 წლის მარტის დასაწყისიდან, ახალი კორონავირუსით დაზარალებული ქვეყნების რაოდენობამ 190-ს გადააჭარბა. ჯანმო-მ 2020 წლის 30 იანვარს ვითარება საერთაშორისო საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საგანგებო მდგომარეობად გამოაცხადა, ხოლო 11 მარტს პანდემიად შეაფასა. ვირუსის დაწყებიდან დღემდე, მსოფლიოში 213 ქვეყნის მასშტაბით დაფიქსირებულია 6 452 391-ზე მეტი ინფიცირების და 382 479-ზე მეტი გარდაცვალების შემთხვევა, ხოლო გამოჯანმრთელებულია 306 6698-ზე მეტი პირი. მიუხედავად იმისა, რომ COVID-19-ს ახასიათებს გადაცემის მაღალი სიხშირე, გამოვლენილ შემთხვევებში დაავადების მიმდინარეობა სიმძიმის მიხედვით საკმაოდ განსხვავებულია - უსიმპტომოდან ფატალურ შედეგამდე. საქართველოს მთავრობას 2020 წლის 6 იანვარს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს მიერ წარედგინა ჯერ კიდევ უცნობი ვირუსის ჩინეთში მიმდინარე ეპიდემიის შესახებ ინფორმაცია, რასაც საქართველოს მთავრობის მხრიდან მოჰყვა მყისიერი და კონკრეტული ღონისძიებების შემუშავება, აგრეთვე, სხვა ქვეყნების პრაქტიკის შესწავლის დაწყება და მათ გამოცდილებაზე უწყვეტი დაკვირვება. მსოფლიოში COVID-19-ის ფართოდ გავრცელების პირველივე დღეებიდან, საქართველოს ხელისუფლებამ დაიწყო ბრძოლა ორი მიმართულებით - მოქალაქეების ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის და ეკონომიკის გადასარჩენად. ამიტომ, ყველა ის ნაბიჯი, რომელსაც მთავრობა დგამს, განპირობებულია უპირველესად ადამიანების ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაცვის მიმართულებით სახელმწიფოს მიერ აღებული ვალდებულების შესრულებისა და ეკონომიკის გადარჩენის მოტივაციით.

შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ვირუსის გავრცელების პრევენციის პარალელურად, პანდემიის შედეგების შემსუბუქების მიზნით, უზრუნველყოფს მოქალაქეების სოციალურ მხარდაჭერას, მეწარმეების დახმარებას, ეკონომიკის ხელშეწყობას და ამასთან, საერთაშორისო პარტნიორებთან ინტენსიურ მუშაობას, კრიზისის შედეგების მაქსიმალური შემცირების მიზნით აუცილებელი ფინანსური ნაკადების მოზიდვისთვის.

საქართველოში ინფიცირების პირველი შემთხვევის დადასტურების მომენტიდან მიმდინარეობს ვირუსის რეპროდუქციის მაჩვენებლისა და სხვა ეპიდემიოლოგიური პარამეტრების მუდმივი კონტროლი. 2022 წლის 20 იანვრის მდგომარეობით, კოვიდ-19-ით დადასტურებული შემთხვევების რაოდენობა არის 1 021 943, გამოჯანმრთელდა - 946 255 (93.0%) გარდაიცვალა - 14 582 (1.43%), აცრილების რაოდენობა 0 - 2 635 602 კაცი.

პანდემიასთან ბრძოლის პირველი ეტაპის ფარგლებში, საქართველოში COVID-19-ის პირველი შემთხვევის დადასტურებამდე, ვირუსის იმპორტირების მაქსიმალური პრევენციის მიზნით, გატარდა მთელი რიგი ეტაპობრივი ღონისძიებები. პანდემიასთან ბრძოლის პირველი ეტაპი ქვეყანაში ვირუსის პირველი შემთხვევის დადასტურებამდე 1 თვით ადრე დაიწყო. აღნიშნული ფაზა ვირუსის შემოსვლისა და გავრცელების მაქსიმალური პრევენციისთვის, მულტისექტორული თანამშრომლობით შესაბამისი კოორდინირებული ღონისძიებების გატარებას გულისხმობდა. კერძოდ, ახალ კორონავირუსთან ეფექტიანი და კოორდინირებული ბრძოლის მიზნით, შეიქმნა უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭო (შემდეგში - საბჭო). საბჭო ჩამოყალიბდა როგორც კორონავირუსთან დაკავშირებულ საკითხებზე გადაწყვეტილების მიმღები ძირითადი პლატფორმა, რომელიც შედგება მთავრობის წევრების, პარლამენტის წევრების, საქართველოს პრეზიდენტის ადმინისტრაციის და სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლებისგან. საბჭოს პირველივე სხდომის შემდეგ, მთავრობამ საზოგადოებას COVID-19-თან ბრძოლის პროცესში 4 პრიორიტეტული მიმართულება და თითოეულ მიმართულებაზე პასუხისმგებელი პირი წარუდგინა: 1. ჯანდაცვა - მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სიცოცხლის დაცვა; 2. ეკონომიკა - გლობალური ეკონომიკური კრიზისის ფონზე საქართველოს ეკონომიკის მართვა და აღდგენა; 3. უსაფრთხოება - მოქალაქეთა დაცვა; 4. მარაგები და ლოჯისტიკა - მოსახლეობის სურსათით უწყვეტი უზრუნველყოფის მართვა.

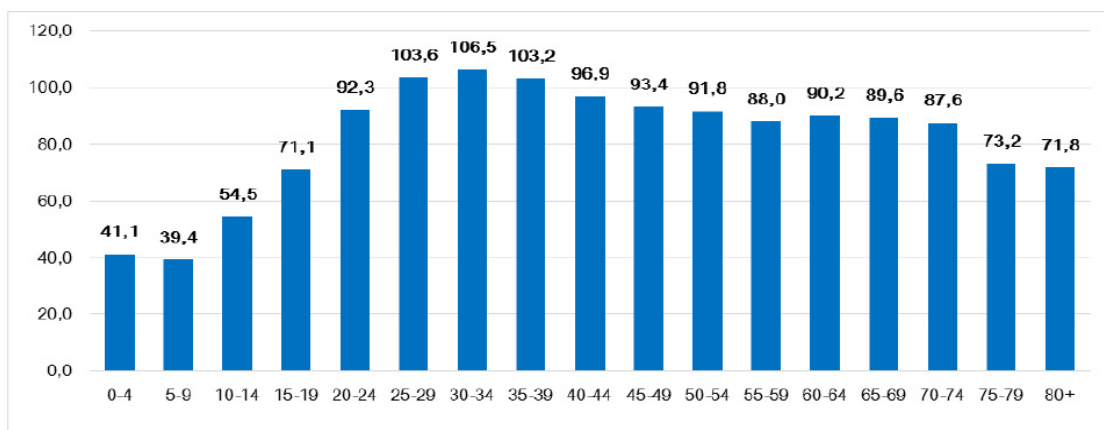
დაზიანებით მსოფლიოში ყველაზე მაღალი ციფრებითა და სიკვდილიანობით გამოირჩეოდა ევროპის რეგიონი (იტალია, ესპანეთი, საფრანგეთი, შვეიცარია, ნიდერლანდები, ბელგია და სხვ.). 5 აღნიშნულ პერიოდში ჯანმო-ს, CDC-ის, ECDC-ისა და სხვა საერთაშორისო წამყვანი ორგანიზაციების მიერ შემუშავდა რეკომენდაციების ნაკრები, რომლის მიხედვითაც სოციალური (ფიზიკური) დისტანცირება მიჩნეული იქნა, როგორც ჯერ ბოლომდე შეუსწავლელი ვირუსის შეკავებისა და მართვის ეფექტიანი საშუალება. წარმოდგენილ რეკომენდაციებსა და ამ დროისთვის არსებული გამოცდილების საფუძველზე, COVID-19-ის გავრცელების საპასუხოდ, ქვეყნებმა დაიწყეს მთელი რიგი არაფარმაცევტული ღონისძიებების განხორციელება, როგორიცაა: სასწავლო დაწესებულებების დახურვა და დისტანციურ რეჟიმზე გადაყვანა, მასობრივი და საჯარო თავყრილობების აკრძალვა, ცალკეული ეკონომიკური საქმიანობების შეზღუდვა, ფიზიკური დისტანცირება და ქვეყნების დონეზე საგანგებო მდგომარეობის გამოცხადება, მათ შორის მკაცრი კარანტინი და კომენდანტის საათი. საქართველოში პირველი შემთხვევის დაფიქსირების შემდეგ მიმდინარეობდა ახალი შემთხვევების, კლასტერებისა და მათთან ასოცირებული კონტაქტების მოძიება, ეპიდზედამხედველობა, იზოლირება, კარანტინი, დიაგნოსტიკა და მკურნალობა. პარალელურად

მოსახლეობას სისტემატურად მიეწოდებოდა ინფორმაცია საერთაშორისო დონეზე შემუშავებული რეკომენდაციების შესახებ. თუმცა, აღნიშნული ღონისძიებების მიუხედავად, ქვეყანაში ვირუსის გავრცელების ინტენსივობა მზარდი ტემპით პროგრესირებდა.

ამასთან უნდა აღინიშნოს, რომ COVID-19-ის ინციდენტობის მაჩვენებლები განსხვავებულია მოსახლეობის ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით. საქართველოში ყველაზე მაღალი მაჩვენებელი მოდის 30-34 წლის ასაკობრივ ჯგუფზე, ყველაზე დაბალი - 5-9 წლის ასაკობრივ ჯგუფზე.

გრაფიკი 1

COVID-19-ის ინციდენტობის ასაკ-სპეციფიური მაჩვენებელი ასაკობრივი ჯგუფების მიხედვით, საქართველო, 26.02.2020 - 1.10.2021

ჯანდაცვის სისტემის შეფასება მსოფლიოში მიმდინარე მოვლენების ანალიზმა ნათლად აჩვენა, რომ პანდემიის პირობებში განვითარებული ქვეყნების ჯანდაცვის სისტემებიც კი უდიდესი გამოწვევის წინაშე აღმოჩნდნენ. შესაბამისად, საქართველოს ჯანდაცვის სისტემის მომზადება და მისი გადატვირთვით გამოწვეული შესაძლო კოლაფსის თავიდან აცილება ადრეულ ეტაპზე მთავრობის კრიტიკული მნიშვნელობის პრიორიტეტად განისაზღვრა. აღნიშნულის მისაღწევად კი აუცილებელი იყო ჯანდაცვის სისტემის პანდემიის წინააღმდეგ მიმართულ რეჟიმზე გადაყვანა. აღნიშნული ამოცანის შესრულება მნიშვნელოვან გამოწვევას წარმოადგენდა მთელი მსოფლიოსათვის. მისი მიღწევის პროცესში რთულ დაბრკოლებებს გადააწყდნენ ეკონომიკურად და რესურსებით კარგად უზრუნველყოფილი სახელმწიფოებიც. საყოველთაო გამოწვევას წარმოადგენდა შესაბამისი ადამიანური და მატერიალური რესურსების დროული და სწორი მობილიზება. COVID-19-ის საპასუხო ღონისძიებების დაგეგმვას საფუძვლად დაედო ჯანდაცვის სისტემის არსებული სიმძლავრეებისა და ეპიდემიის გავრცელების მოდელირების ინსტრუმენტით მომზადებული სცენარების ანალიზი. ზემოხსენებული სცენარები ცალსახად მიუთითებდა, რომ სოციალური დისტანცირების ზომების გარეშე საქართველოს ჯანდაცვის სისტემა ვერ გაუმკლავდებოდა ერთდროულად სისტემაში 2000 ან 3000 ინფიცირებულის დღიურ ნაკადს, ისევე, როგორც ეს ვერ შეძლეს ევროპის მაღალგანვითარებულმა ქვეყნებმა.

რაც შეეხება მოსახლეობის ავადობას დაავადებათა ძირითადი ჯგუფების მიხედვით პირველად დადგენილი დიაგნოზით, უნდა აღინიშნოს, რომ 2020 წელს, 2019 წელთან შედარებით ექიმთან მიმართვიანობა შემცირებულია თითქმის ყველა დაავადებების მიხედვით, როგორიცაა საჭმლის მომნელებელი სისტემის ავადმყოფობები (82.6 %-ით), ყურისა და დვრილისებრი მორჩის ავადმყოფობები (45.1 %-ით), სუნთქვის ორგანოთა ავადმყოფობები (42.7 %-ით), ენდოკრინუ-

ლი სისტემის, კვებისა და ნივთიერებათა ცვლის დარღვევით გამოწვეული ავადმყოფობები (40.4 %-ით) და სხვა.

კოვიდ-19-ის გავლენა ქვეყნის ეკონომიკაზე. საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე საგანგებო მდგომარეობის ფარგლებში ნებადართული ეკონომიკური საქმიანობების ფუნქციონირების და შეზღუდული ეკონომიკური აქტივობების სწრაფად და უსაფრთხოდ განახლების მიზნით, შეიქმნა სამუშაო ადგილებზე ახალი კორონავირუსის (COVID-19) პრევენციის თაობაზე დეტალური რეკომენდაციები სხვადასხვა სექტორის მიხედვით, რომელთა აღსრულებას უზრუნველყოფს საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან დევნილთა, შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროს შრომის ინსპექტირების დეპარტამენტი. ინსპექტირების მიზანია ეკონომიკური საქმიანობის უსაფრთხოდ აღდგენა, ასევე, ბიზნესის ინფორმირება შესასრულებელი რეკომენდაციების შესახებ. ამ მიზნით, ინტენსიურად მიმდინარეობს კონსულტაციები ბიზნეს ასოციაციებსა და დაინტერესებულ ჯგუფებთან. სარეკომენდაციო ხასიათის ინსპექტირებები გულისხმობს წინსწრებით იმ კომპანიების შემოწმებას, რომლებმაც რეგისტრაცია გაიარეს ჯანდაცვის სამინისტროს საიტზე.

ზრუნვა ბიზნესზე

I ეტაპი

მოქალაქეებზე ზრუნვის გეგმის პირველი ეტაპის მსგავსად, ბიზნესზე ზრუნვის გეგმის პირველი ეტაპი მოიცავდა გადაუდებელ ღონისძიებებს, პანდემიით გამოწვეული პირველადი ნეგატიური ეფექტების შესამსუბუქებლად. კერძოდ:

- ბიზნეს სუბიექტებს 4 თვის ქონების და საშემოსავლო გადასახადი გადაუვადდათ 2020 წლის 1-ელ ნოემბრამდე - პროგრამის ბიუჯეტი 171 მლნ. ლარს შეადგენს. გადასახადი უკვე გადაუვადდა 6000-ზე მეტ ეკონომიკურ სუბიექტს.

- მცირე სასტუმროებს მიეცათ შესაძლებლობა საბანკო სესხის 6 თვის პროცენტის თანადაფინანსებით ესარგებლათ - 4-დან 50 ნომრამდე სიდიდის სასტუმროები 2020 წლის 1 აპრილიდან იღებენ საბანკო სესხის 6 თვის პროცენტის თანადაფინანსებას. პროგრამის ბიუჯეტი 14 მლნ. ლარია.

- ავტოიმპორტიორებს ავტომობილების განბაჟების გადასახადის 90-დღიანი ვადა მიმდინარე წლის 1-ელ სექტემბრამდე გადაუვადდათ - პროგრამის ბიუჯეტი 50 მლნ. ლარია, ხოლო სარგებელი მიიღო 38 000 იმპორტიორმა.

- იურიდიულ პირებს, რომლებსაც შეექმნა საბანკო სესხის მომსახურების პრობლემა, შესაძლებლობა მიეცათ მოახდინონ სესხის გამარტივებული რესტრუქტურირება - შესაძლებლობით უკვე ისარგებლა 7 000 იურიდიულმა პირმა.

II ეტაპი

- ამოქმედდება დღგ-ს ავტომატური დაბრუნების მექანიზმი და გაორმაგდება დღგ-ის ზედმეტობის დაბრუნება - წელს ბიზნესი დამატებით მიიღებს 600 მლნ. ლარს.

- 330 მლნ. ლარი გამოიყოფა საკრედიტო-საგარანტიო სქემის უზრუნველსაყოფად - აღნიშნული გამოიყენება, როგორც კონტრციკლური მექანიზმი ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის და ლიკვიდობის მართვის გასაუმჯობესებლად და უზრუნველყოფს რისკების ადეკვატურ განაწილებას სახელმწიფოს, კომერციულ ბანკსა და მსესხებლებს შორის. კრიზისის პერიოდში, როდესაც საბანკო სექტორის მხრიდან შემცირებულია რისკის მიმართ ტოლერანტობის ხარისხი. საკრედიტო-საგარანტიო სქემის გამოყენების მთავარი მიზანია ფინანსებზე წვდომის გაუმჯობესება მცირე და

საშუალო ბიზნესისთვის სესხის რესტრუქტურისთვის ან ახალი სესხისთვის, მათ შორის საბრუნავი საშუალებების დაფინანსებისთვის. პროგრამის ფარგლებში დაფინანსდება მიმართულებები, რომელთაც უშუალოდ შეეხო კრიზისი და ამასთან აქვთ კრიზისის შემდგომ, საშუალოვადიან პერიოდში ოპერირების შედარებით სწრაფი აღდგენის პოტენციალი. სქემის ფარგლებში მნიშვნელოვნად გაუმჯობესდება პირობები კერძო სექტორისთვის, რაც მოიცავს გარანტიის დაფარვის დონის ზრდას როგორც ინდივიდუალური სესხის, ასევე პორტფელის დონეზე, საკრედიტო გარანტიით სარგებლობის საკომისიოს შემცირებას, სესხის მოცულობის ზედა ზღვრის ზრდას და გარანტიის მეტად გამოყენების შესაძლებლობას საბრუნავი საშუალებების დასაფინანსებლად. სქემის ფარგლებში 2020 წელს გამოყოფილი გარანტიის ოდენობა შეადგენს 330 მლნ. ლარს, რაც რეალურად უზრუნველყოფს დაახლოებით 2 მილიარდის ოდენობის საკრედიტო პორტფელის გარანტიას სახელმწიფოს მხრიდან.

- განხორციელდა ცვლილება „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში, რაც გულისხმობს: სესხის/(ლიზინგის) თანადაფინანსების პერიოდის 24-დან 36 თვემდე გაზრდას; საპროცენტო განაკვეთის თანადაფინანსების მექანიზმის ცვლილებას; საქმიანობის სახეობათა ზრდას; სესხის/(ლიზინგის) მინიმალური ზღვრის დაწევას; საბრუნავი საშუალებების დაფინანსებას (80%-მდე).

- ცვლილებები მცირე მეწარმეობის განვითარების საგრანტო კომპონენტში - გრანტის მოცულობის მაქსიმალური ზღვარი იზრდება 20 000-ლარიდან 30 000-ლარამდე, ხოლო ბენეფიციარის მხრიდან თანადაფინანსების მოთხოვნა მცირდება 20%-დან 10%-მდე.

- კომერციულ ბანკებს მიეწოდებათ 600 მლნ. ლარის გრძელვადიანი რესურსი - ლიკვიდურობის პრობლემის გადასაჭრელად, მიზანს წარმოადგენს გრძელვადიანი ლარის რესურსის გაჩენა საბანკო სექტორში. ამისათვის, ფინანსთა სამინისტრო გამოუშვებს დამატებით 600 მლნ. ლარის ღირებულების ფასიან ქაღალდებს და მიღებულ თანხას კომერციულ ბანკებში განათავსებს გრძელვადიანი დეპოზიტების სახით.

2020 წელს მთლიანი შიდა პროდუქტის მოცულობამ მიმდინარე ფასებში 49 266.7 მლნ. ლარი შეადგინა. რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტი 2020 წელს წინა წელთან შედარებით 6.8 პროცენტით შემცირდა, ხოლო დეფლატორის პროცენტულმა ცვლილებამ 7.3 პროცენტი შეადგინა. წინასწარი შეფასებით, 2021 წლის ნოემბერში, წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით, რეალური მთლიანი შიდა პროდუქტის (მშპ) ზრდამ 12.0 პროცენტი შეადგინა, ხოლო 2021 წლის პირველი თერთმეტი თვის საშუალო მაჩვენებელი 10.7 პროცენტია.

ცხრილი 1

მშპ 2019-2020 წ.წ.

	2019	2020
მშპ მიმდინარე ფასებში (მლნ. ლარი)	49 252.7	49 266.7
მშპ მიმდინარე ფასებში (მლნ. აშშ დოლარი)	17 470.7	15 842.9
მშპ ერთ სულზე (ლარი)	13 239.4	13 234.1
მშპ ერთ სულზე (აშშ დოლარი)	4 696.2	4 255.7
რეალური მშპ-ის ზრდა (%)	5.0	-6.8

ქვეყანაში, ისევე როგორც მთელ მსოფლიოში, გარკვეული სირთულეები ახლავს ინფექციის გავრცელების შედეგების აღმოფხვრისთვის საჭირო გარემოს შექმნას. თუმცა აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მიუხედავად დიდი ძალისხმევისა, ინფექცია მაინც რჩება და თავის ზეგავლენას ახდენს ეკონომიკურ საქმიანობაზე. მსოფლიო ჯერ კიდევ დგას ახალი გამოწვევების წინაშე, ახალი შტამების გავრცელება კვლავ გრძელდება.

ლიტერატურა:

1. <https://www.geostat.ge/ka/modules/categories/54/jandatsva>
2. <https://ncdc.ge/#/pages/content/4d01df7c-43dc-4603-bce6-0bf9478fea3b>
3. <https://stopcov.ge/>

Challenge of Georgia in the Conditions of COVID-19 Pandemic

Lia Charekishvili

European University Professor

SUMMARY

On 6 January 2020, the Ministry of Internally Displaced Persons from the Occupied Territories, Labor, Health and Social Affairs reported to the Government of Georgia the outbreak of a still unknown epidemic in China. The Georgian Government responded by developing immediate and specific measures, as well as by initiating the investigation and continuous monitoring of relevant international practice. From the very early days of the pandemic, the Georgian authorities directed their efforts in two directions, aiming to save both the health and lives of the people, as well as the national economy. Therefore, all the steps taken by the government have been determined by the obligation assumed by the government to protect the health and lives of the people and the motivation to save the economy.

Correspondingly, in parallel to the prevention of the spread of the virus, the Government of Georgia has provided citizens with social support while also ensuring the provision of support to entrepreneurs and the economy in order to mitigate the effects of the pandemic.

1 021 943 COVID-19 cases have been reported in for 20 January, 2022, with 946 255 (93.0 %) patients having recovered, 114 582 patients have died, number of vaccinations - 2 635 602 persons.

Correspondingly, in parallel to the prevention of the spread of the virus, the Government of Georgia has provided citizens with social support while also ensuring the provision of support to entrepreneurs and the economy in order to mitigate the effects of the pandemic. The government is also working intensively with international partners to attract funding, in order to alleviate the results of the crisis to the greatest possible extent.

It should be noted that given the problems associated with the imposition of restrictions on the country's economy, the Government of Georgia initially chose the path of mainly issuing recommendations and conducting information campaigns. The imposition of strict mandatory restrictions was avoided as much as possible at this stage.

In addition, for the purpose of mitigating the negative effects of the pandemic on the economy, including the financial sector, and with a view to boosting the national economy, the National Bank of Georgia developed an ad hoc supervision plan and implemented significant monetary and credit measures in full compliance with the recommendations of the International Monetary Fund, the European Central Bank, and other key financial organizations.

According to revised estimates, Gross Domestic Product (GDP) of Georgia at current prices amounted to 49 266.7 million GEL in 2020 year. In 2020 compared to previous year the real GDP declined by 6.8 percent, while the GDP deflator percentage change equaled to 7.3 percent. Estimated real GDP growth rate in November 2021 equaled to 12.0 percent year-over-year (YOY) and 10.7 percent YoY in January-November 2021.

In the country, as well as around the world, there are some difficulties in creating the necessary environment to eliminate the consequences of the spread of infection. However, it should also be noted that despite great efforts, the infection still persists and has an impact on economic activity.

Key words: *Population, Health care, Covid-19, Statistics, Administration.*